

Pusan Pulinat

LAPPEENRANNAN SEUDUN LUONNONSUOJELUYHDISTYS ry:n JÄSENKIRJE 2017

Kuikka kuvassa. Luontovalokuvaaja Lassi Kujala saapuu tammikuussa Kehruuhuoneelle kertomaan tapahtumista ja kohtaamisista luonnossa.

Suomen Luonnonsuojeluliitto
Lappeenranta

Saimaan luonnonsuojelukeskus
Katariinantori 6, 53900 LAPPEENRANTA

Yhdistys kuuluu Etelä-Karjalan piirijärjestön kautta Suomen Luonnonsuojeluliittoon

Vuoden 2017 hallituksen jäsenet

Puheenjohtaja: *Kimmo Saarinen*, varapuheenjohtaja: *Raija Aura*
 Sihteeri: *Pirjo Iivanainen*, Taloudenhoitaja: *Seija Pohjalainen*
 Muut hallituksen jäsenet: *Eija-Hilkka Anttila, Marjaana Karhu, Martti Karhu, Jari Kiljunen, Heikki Ranta, Pertti Siilahti ja Urpo Vartiainen*

Juhlavuoden luontohelmiä ja luonnonpäiviä

Suomen juhlavuonna 2017 ei voi välttyä sadalta siellä ja sadalta täällä. Syksyn aikana luonnonsuojeluliitto kokosi ja valitsi paikallisyhdistysten ja piirien tuella sata luontohelmeä (s. 8), joista kolme löytyy Etelä-Karjalasta: Hiitolanjoen ja Haarikon alue Rautjärvellä, Kempin Suurisuo Ruokolahdella ja Konnunsuon Höytiönsuo Lappeenrannassa. Meidän 'tekovastuulla' on Höytiönsuo, jossa retkeillään ainakin keväisen luonnonpäivän yhteydessä. Keskiaukeamalla on katsaus Konnunsuon suojeluvaiheista. Muille kohteille voi tutustua omineen tai lähteä opastetuille retkille; luonnonsuojelupiirin pääkohteena on Hiitolanjoki ja naapuriyhdistys Imatralta tarjoilee ainakin kesäisen suoretken Ruokolahden suuntaan.

Toimintavuotta värittävä neljä Luonnonpäivää. Niistä viimeisenä jokainen meistä pistää lipun salkoon, sillä *Suomesta tulee maailman ensimmäinen maa, joka liputtaa luonnolle!* Sisäministeriö on antanut liputusmääräyksen Suomen luonnon päivälle 26.8.2017. Muitakin tapahtumia on listattu tiedotteen seuraaville sivuille ja lisää syntyy läpi vuoden, joten kannattaa seurata myös yhdistyksen verkkosivujen tapahtumapalstaa. Jäsenille kaikki ovat edelleen maksuttomia. Tarjolla on hienoja tarinoita, luontokohteita ja elämyksiä asiantuntevalla opastuksella. Kasviharrastajaa ilahduttaa erityisesti, että piirin kasvikerho nostaa taas päätään (s. 9)!

Kasveista puheenollen: leikkasin nurmea Joutsenossa 16.10. aurinkoisessa syyssäässä ja hämmästelin pihamaalla kukkivien kasvien paljoutta. Niitä löytyi peräti 67 lajia. 'Koristekasvien' ja 'rikkakasvien' välillä oli melkoinen ero. Kotoiset kasvit olivat pääosin rauhoittuneet talvilepoon – pihalla kasvavista 'luonnonkasveista' vain 7 % oli edelleen kukassa – mutta koristekasveista 18 % (melkein joka viides!) jatkoi vielä huoletonna kesäänsä! Viimeisenä kukki jouluruusu, sopivasti jouluaaton alla – se on kuvattu sivulla 9, jossa on lisää myöhään kukkivista kasveista.

Vuonna 2016 luonnonsuojeluyhdistys järjesti tai oli mukana 13 tapahtumassa, joihin osallistui yli 400 ihmistä. Lämmin kiitos vapaaehtoisille, jotka teitte ja teette tämän mahdolliseksi. Erityiskiitos on paikallaan siitä työstä, joka jää yleensä näkymättömiin – lausunnot, muistutukset ja valituksetkin ovat paikallisen luonnonsuojelun arkea. Joskus tämä työ tuottaa tulosta, mistä esimerkkeinä ovat niin Konnunsuo kuin Sikosalon saaren laajojen avohakkuiden torppaaminen.

Vääntö luonnon puolesta jatkuu. Juhlaisaa luontovuotta kaikille!

Kimmo Saarinen, puheenjohtaja

Tapahtumakalenteri

TAMMIKUU

- **ti 17.1. klo 18-20 kuvailta ”Luonnossa tapahtuu”** Linnoituksen Kehruuhuoneella, Kristiinankatu 20. **Lassi Kujalan** yleisöluento koostuu pienistä episodeista, joista jokainen kuvaa jotakin tapahtumaa luonnossa. Esityksessä on luvassa mm. ketun, hiiripöllön ja lapinpöllön saalistusta talvella, joutsenten ilmataisteluja ja kaakkureiden syyssoidinta sekä piekanan muutonaikaista käyttäytymistä. Esityksen kruununa on viime vuonna laajaa huomiota herättänyt kuvasarja karhun kohtaamisesta Kotkan Rantahaassa. Lassi Kujala on tunnustettu luontovalokuvaaja, joka on julkaissut mm. kirjat *Repovesi* (2003) ja viimeisimpänä *Verla – elävää historiaa* (2016). Tapahtuma järjestetään yhteistyössä Saimaan kameraseura ry:n kanssa.

HELMIKUU

- **la 4.2. luonnonpäivä #1: Sukella talveen!** Yhdistys on mukana luonnonsuojelupiirin **Hiitolanjoki-Haarikko -tapahtumassa** Rautjärven kunnantalolla (Simpeleentie 12) klo 9-12, jota seuraa kävelykiertä ”Sukellus Hiitolanjokeen” joen teollisuushistoriallisella maisemapolulla oppaana Mikko Europaeus. Hiitolanjoki-Haarikko on yksi Etelä-Karjalan luontohelmikohteista.

MAALISKUU

- **ma 6.3. klo 17.30 yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous** Linnoituksen Kehruuhuoneella, Kristiinankatu 20 (Lappeenranta). Kokouksessa käsitellään toimintakertomus ja tilinpäätös 2016. Kokouksen perään *’tuhansien linnunpönttöjen miehen vierailu Lappeenrannassa!’*
- **ma 6.3. klo 18-20 Linnunpönttöilta *Miljoona linnunpönttöä* -kampanjan hengessä** Kehruuhuoneella. Linnunpönttöjä esittelevällä **Urpo Koposella** on yli 50 vuoden kokemus pönttöjen rakentamisesta ja lintujen rengastamisesta. Pönttöjä Koponen on ripustanut maastoon lähes neljä tuhatta, pönttömalleja hän on suunnitellut noin 100 ja hänen pönttöissään on tähän mennessä pesinyt yli 60 lintulajia. Lisää tapahtumasta sivulla 5.

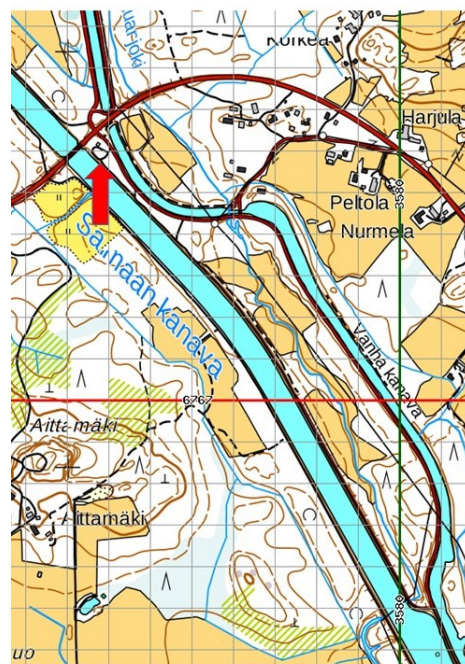
TOUKOKUU

- **la 20.5. luonnonpäivä #2: Villiinny kevästä! Luontoretki Konnunsuolle ja Höytiönsuolle klo 10**, kokoontuminen Konnunsuon lintutornille. Tarkempi retkireitti sovitaan kevään etenemisen ja olosuhteiden mukaan. Retkellä tarvitaan saappaita!

KESÄKUU

- **ma 5.6. klo 18-20 Linnoituksen kasviretki**, kokoontuminen Saimaan luonnonsuojelukeskuksen edessä (Katariinantori 6). Perinteikäs retki vie Linnoituksen historiaa kukkiville valkeille.
- **la 17.6. luonnonpäivä #3: Rakastu kesäyöhön! Luonnonkukkien päivän kasviretki klo 18-20**, kohteena Saimaan kanavan varret Kansolassa.

Kokoontuminen uuden ja vanhan kanavan välissä, Kansolan sillan kupeessa Kaarnantien pysäköintialueella (punainen nuoli kartalla!).

HEINÄKUUKU

- **su 2.7. Luumäen luonto- ja kyläpäivä** (tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin; seuraa yhdistyksen verkkosivuja). Tapahtuma järjestetään Risulahden lavalla ja sen yhtenä teemana on järviluonto. Tapahtuman järjestelyistä vastaa Kulttuuripalvelu Kaiku.

ELOKUUKU

- **to 17.8. klo 17-19 Joutsenon Anolan kedon niitto- ja haravointitalkoot.** Talkoiden aikana keto niitetään, heinät haravoidaan ja kuljetetaan reunalle edellisvuosien tapaan. Ajo-ohje: Noin viisi kilometriä Joutsenon kirkonkylältä etelään, käynnös Penttiläntieltä oikealle Anolantielle. Navigaattoriin voi laittaa osoitteeksi Anolantie 60. Keto on tien reunalla.
- **la 19.8. klo 10 alkaen Riihilahden haravointitalkoot.** Haravointia ja heinäseipäiden täyttöä jatketaan Lappeenrannan Niemisensaareissa Luonnonperintösäätiön Riihilahden tilalla (Riihilahdentie 550). Ajo-ohje: Kaukaan tehtaiden ohi Hyötiönsaareen ja edelleen Vehkataipaleen suuntaan, käynnös vasemmalle Riihilahdentielle ja sitä seuraten loppuun asti. Matkaa Hyötiöstä kertyy reilu 10 km.
- **la 26.8. luonnonpäivä #4: Juhli luontoa! Suomen luonnon päivän retki Savitaipaleen Kärnäkosken linnoitukseen klo 10.** Retki pyritään järjestämään yhteiskuljetuksena, joka tarkoittaa ennakoilmoittautumista – seuraa tapahtumatiedotusta yhdistyksen verkkosivuilla! Sään salliessa retkeläisille on tarjolla myös tutustumiskäynti Partakoskella sijaitsevaan poikkeuksellisen monipuoliseen kukkapuutarhaan! Paluu Lappeenrantaan noin klo 15-17, retkiohjelmasta riippuen.

LOKAKUUKU

- **ma 16.10. klo 17 Yhdistyksen sääntömääräinen syysvuosikokous,** Linnoituksen Kehruuhuoneella, Kristiinankatu 20 (Lappeenranta). Kokouksessa käsitellään toimintasuunnitelma ja talousarvio 2017. Heti kokouksen jälkeen on luvassa eksoottinen kasvimatka!
- **ma 16.10. klo 18-19 kuvailta ”Kasvimatkailija maailmalla”.** Hannu ja Leena Aarnio ovat kunnostautuneet varsinkin Kanarian luonto-oppaiden tekijöinä, mutta heidän viimeisin kirjaprojektinsa esittelee laajemmin eteläisten matkakohteiden kasvimaailmaa.

Yhdistyksen tapahtumatiedot löytyvät myös verkkosivuilta

<http://www.sll.fi/etela-karjala/lappeenranta>

Pönttömies Urpo Koponen. Kuva: Markku Nironen

Tuhansien linnunpönttöjen mies vierailee Lappeenrannassa

Urpo Koponen teki elämänsä ensimmäisen linnunpöntön kymmenvuotiaana kansakoulussa. Kysymyksessä oli kottaraisen pönttö, tuon ajan kansakoulun vakiotyö. Koska kotipihalla ei ollut yhtään puuta, pönttö ripustettiin salon varaan saunan pätyyn. Ensin näytti siltä, että asukkaat eivät ensimmäisenä vuotena löytäneet pönttöä. Mutta vielä mitä! Kun pönttö tarkastettiin, siellä oli 10 valkoista munaa. Käenpiika oli löytänyt mieleisen asunnon. Yllätys oli niin valtaisa, että saattoi vaikuttaa ratkaisevasti oman lintuharrastuksen alkamiseen.

Kun 1960-luku läheni loppuaan, rajut avohakkuutyöt muuttivat nopeasti metsämaisemaa. Ensimmäiseksi katosivat pesäpaikat pöllöiltä, jotka nyt tarvitsivat ihmisen apua. Urpo teki tuolloin ensimmäiset lehto- ja viirupöllön pöntöt. Hän uskoi, että muut kololinnut pärjäävät hyvin muuttuvassa metsässä. Ei ennättänyt kulua kuin toiset kymmenen vuotta, kun tuntui siltä, että kaikki kololinnut olivat pesäpaikkapulassa. Alettiin rakentaa kaikenlaisia pönttöjä, jotta mahdollisimman rikas lajisto säilyisi talousmetsissä.

Urpo Koponen on aina halunnut tehdä pitkäjänteistä luonnonsuojelutyötä, joka kantaa tulevaisuuteen. Häntä on kuultu asiantuntijana mm. radion ja television luontoilloissa ja hän on toiminut asiantuntijana Juha Laaksosen Pihan linnut ja linnunpöntöt -teoksessa, jonka WWF valitsi vuoden 2013 luontokirjaksi. Kirja kertoo kikoista ja nikseistä, joiden avulla myös erikoispöntöt saavat asukkaansa.

Tilaisuus Kehruuhuoneella 6.3. alkaa klo 18. Halukkailla on mahdollisuus ostaa palkittu kirja tarjoushintaan. Myös linnunpönttöjä, niin tavallisia kuin harvinaisempia on tarjolla. Tulkaahan kurkkaamaan!

Kuulumisia Konnunsuolta

Martti Karhu

Mahtavan Konnunsuon luonnontieteellinen historia ulottuu kauas jääkauden jälkeiseen aikaan. Lähihistoriassa luonnonsuojelijoilla on ollut ratkaiseva merkitys suoalueen viimeisten rippeiden pelastamisessa.

Konnunsuo oli vielä 1900-luvun alussa uskomattoman laaja lähes 60 neliökilometrin suuruinen suo, jolla oli pituutta 15 km ja leveyttäkin 4 km. Maankäytön tarpeet valtakunnan elintarvikehuollon turvaamiseksi 1920-luvulla saivat Konnunsuon kuivatussuunnitelmat vireille. Laajat ojitustyöt alkoivat vankilan perustamisen aikana ja ne jatkuivat aina 1960-luvulle asti, jolloin viimeiset kuivatuserät kaivettiin karuun suomaahan. Harhaisena toiveena oli tehdä suosta metsää. Lisäksi vangit raivasivat suosta noin tuhat hehtaaria peltoa.

1970-luvulle tultaessa suoalueen pinta-ala oli pienentynyt murto-osaan. Öljyenergian voimakas kallistuminen 1970-luvulla sai valtion aloittamaan Suomessa massiivisen turvetuotannon. Valitettavasti Konnunsuokaan ei siltä säästynyt.

Valtion turveyhtiö Vapo Oy sai ensivaiheessa käyttöönsä 700 hehtaaria suota. Turpeenkaivuu uhkasi koko Konnunsuon alueen ainutlaatuista suoluontoa Vapon vaatiessa lisää alueita kaivettavaksi. Tässä vaiheessa paikalliset asukkaat ja luonnonsuojelijat heräsivät puolustamaan vielä säästyneitä osia, joita ei ollut montaa jäljellä. Niitäkin – Mantereensaarensuota, Hyvätilänsuota ja Höytiönsuota – Vapo on yrittänyt saada turvetuotantoon: Mantereensaarensuota ja Hyvätilänsuota 1980-luvulla, Höytiönsuota 1990-luvulla ja vielä uudestaan vuonna 2012.

Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri, jo edesmennyt Joutsenon luonnonsuojeluyhdistys ja Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ovat tehneet yhdessä vankilan ja paikallisten asukkaiden kanssa merkittävää yhteistyötä turpeenkaivuun torjumiseksi. Onnistunut suojelukamppailu oli tärkeänä pohjana Konnunsuon nykyisen suojelualueen perustamiselle.

Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri teki vuonna 2008 aloitteen Konnunsuon jäljellä olevien suoalueiden suojelemiseksi. Ympäristöministeriö suhtautui hankkeeseen myönteisesti, mikä oli ensiarvoisen tärkeää lopputuloksen kannalta. Vankilan lakkautusvaiheessa suojeleminen kulminoitui valtionhallinnossa. Vuonna 2010 vankilakiinteistöä kaupattiin kokonaisuutena, jolloin turveyhtiö oli vähällä saada säästyneet suoalueet haltuunsa. Onneksi toisin kuitenkin kävi.

Suojeluasia eteni valtionhallinnossa hiljakseen. Ensimmäiset myönteiset, tuolloin vielä salassapidettävät uutiset luonnonsuojelijat saivat vuonna 2012. Elokuussa 2014 Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiirin järjestämässä tiedotustilaisuudessa Konnunsuon baarissa saatiin iloisia uutisia. Metsähallituksen Luontopalvelut ilmoitti noin 700 ha kokoisen Konnunsuon luonnonsuojelualueen perustamisesta. Valitettavasti joudumme vielä hieman odottamaan Valtioneuvoston Konnunsuon suojelualueen asetuspäätöstä, joka vaaditaan yli 100 hehtaarin suojelualueille valtion mailla.

*Näkymä Höytiönsuolta ja Höytiönlammen hanhimassaa syyskuussa 2012.
Kuvat: Martti Karhu.*

Suojelualue koostuu kolmesta erillisestä suoalueesta, joita ovat Höytiönsuo/Höytiönlampi alueen itäosassa vankilan peltojen takana, Mantereensaarensuo Kivisaarentien eteläpuolella ja Hyvätilänsuo Kivisaarentien pohjoispuolella. Myöhemmin suojelualueeseen liitetään myös turvetuotannosta vapautuva noin 180 ha alue, joka rajautuu Hyvätilänsuohon. Tälle alueelle on tarkoitus perustaa lintukosteikko. Lintukosteikon perustaminen on lintujen pesinnän ja muuttoaikaisen lepäilyn kannalta tärkeää, koska Konnunsuolla linnustollista potentiaalia riittää. Kosteikon perustaminen alkaa noin viiden vuoden kuluttua kosteikkoalueen vapauduttua lopullisesti turpeenkaivuusta.

Mantereensaarensuolla on aloitettu syksyllä 2015 suon ennallistaminen tukkimalla kaivinkonetyönä suo-ojaverkostoa. Samoin tullaan menettelemään Hyvätilänsuolla ja Höytiönsuolla. Metsähallituksen Luontopalveluilla ei ole toistaiseksi tarkoitus rakentaa suojelualueelle retkeilyä palvelevia rakenteita. Ainoastaan lintutornin rakentaminen tulevalle lintukosteikolle on suunnitelmassa.

Hämmästyttävää kyllä, suojelualueen luonnonrauhaa uhkaa edelleen Vapo ja sen turvetuotantohanke Höytiönsuolla. Luonnonsuojelupiiri ja muut hanketta vastustavat tahot ovat yhtiön ensimmäisen yrityksen onnistuneet torjumaan Korkeimmassa Hallinto-oikeudessa. Turveyhtiö yrittää uudella ympäristölupahakemuksella saada katalat aikomuksena toteen, joten valmistaudumme uuteen kamppailuun.

Höytiönsuo valittiin Etelä-Karjalassa Suomi 100 -luontohelmikohteeksi Suomen luonnonsuojeluliiton kohdevalinnoissa. Valinta kuvastaa hyvin alueen merkittäviä luonnonarvoja. Konnunsuolla Etelä-Karjalan luonnonsuojelijat ovat tehneet pitkäjänteisen työn myötä erittäin merkittävän, voitolliseen päätökseen saadun luonnonsuojeluteon.

Toivotaan Konnunsuon viimeisille soille onnea ja pitkää ikää!

Sata luontohelmeä satavuotiaalle Suomelle

Suomen luonnonsuojeluliiton tiedote 30.11.2016

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna juhlitaan, koetaan, opitaan tuntemaan ja varjellaan Suomen ainutlaatuisia luontoa sadalla luontohelmellä ympäri maan.

Suomen luonnonsuojeluliitto keräsi vuonna 2016 ympäri maata suomalaisilta ehdotuksia maamme ainutlaatuisiksi luontokohteiksi, jotka haluamme säilyttää seuraaville sukupolville tuleviksi vuosisadoiksi. Suomen sadan luontohelmen joukossa ovat esimerkiksi Espoon keskuspuisto, Sodankylän Viiankiaapa, Purunpää Varsinais-Suomessa sekä Hämeenlinnan Evo ja monia muita.

"Suomalaisilla on aina ollut ainutlaatuinen suhde maamme luontoon, karuimmista tuntureistamme eristäytyneisiin ulkosaariin ja idän sankkoihin korpimetsiin. Suomalainen luonto on myös maamme valttikortti maailmalla. Luonnonsuojeluliitto haluaakin inspiroida suomalaisia löytämään luontohelmet, juhlimaan niitä ja varjelemaan samalla omaa luontosuhdettaan", kertoo Luonnonsuojeluliiton toiminnanjohtaja **Päivi Lundvall**.

Iso osa valituista luontohelmistä on suomalaisille tuntemattomia uusia elämyksiä. Helmien joukossa on myös tuttuja luontokohteita, mutta niiden olemassaoloa ja luonnontilaa uhkaa muutos. Suomessa on vielä runsaasti hienoja kohteita niin retkeilyyn kuin luontomatkailuunkin. Nämä luontokohteet ja niiden tarjoamat mahdollisuudet luonnontilaisina halutaan säilyttää myös tuleville sukupolville.

Luontohelmissä kulttuuritapahtumia

Sadassa luontohelmessä järjestetään retkien lisäksi erilaisia tapahtumia yli 100 vuoden takaisten taiteilijoiden hengessä.

"Suomalainen on yhä kiinnostuneempi luonnosta, liikkuu enemmän luonnossa ja hakee sieltä myös terveyttä. Isänmaamme kasvoja ikuistaneet Werner Holmberg, Akseli Gallen-Kallela ja muut maalasivat suomalaisen maiseman mieliin, I.K. Inha sen kertoi ja valokuvasi ja Sibelius sävelsi. Sadassa luontohelmessä jokainen löytää oman maisemansa ja saa mahdollisuuden auttaa sen säilymiseen", sanoo Luonnonsuojeluliiton 100 luontohelmeä -hankkeen koordinaattori **Heikki Susiluoma**.

Tapahtumien tavoitteena on vahvistaa suomalaisten luontosuhdetta ja kannustaa heitä varjelemaan luontoa. Tapahtumia ja kohteita tullaan esittelemään sekä kansalaisia innostamaan helmikohteilla retkeilyyn tammikuun 2017 aikana valmistuvalla omalla sivustolla. Luontohelmet heräävät eloon erityisesti Suomen luonnon päivinä, joita vuonna 2017 järjestetään neljä: 4.2., 20.5., 17.6. ja 26.8.

Liiton sivu hankkeesta: www.sll.fi/100luontohelmea

Hankkeen oma sivu (täydentyy tammikuussa 2017): www.100luontohelmea.fi

Havaintoja kasvien syyskukinnasta

Pertti Siilahti

Syyskuun puolivälissä 2015 mieleen juolahti seurata, kuinka pitkälle syksyyn putkilokasvit jaksavat pitää kukkansa kukoistamassa. Aiemmin kasviharrastukseni aikana en ollut moista seurantaa tehnyt. Se tapahtui enimmäkseen pyörämatkoilla kotipaikaltani Sammonlahdesta Kourulan, Lentokentän, Huhtiniemen ja Leirin kautta keskustan ohi Linnoitukseen. Sammonlahden lähialueilla liikuin myös jalkaisin kukkivia kasveja etsimässä.

Syksy 2015 osoittautui harvinaisen lämpimäksi ja lähes lumettomaksi. Kartoituksen aikana syyskuun puolivälistä alkaen havaitsin luonnonvaraisia kukkivia lajeja noin 120. Näiden lisäksi kymmenkunta kasvia jäi määrittämättä lajilleen vajavaisen kasvituntemuksen takia.

Marraskuun puolivälin jälkeen oli pari kertaa lyhyen ajan pikkupakkasta ja vain pari senttiä lunta. Vielä joulukuun puolenvälin jälkeen (20.12.) löytyi kukkivina yhdeksän lajia. 29.12. pakkasen kiristyi lähelle kymmentä astetta ja se nujersi viimeisenä kukkineen kaunokaisen! Sitä ennen vielä tapaninpäivänä olivat kukalla myös pihatähtimö ja puna-apila.

Kulunut syksy talvisempi

Marraskuun 25. päivänä tätä kirjoittaessani on käynyt selväksi, että syksy on ollut huomattavasti edellistä kylmempi ja lumisempi. Syyskuu oli vielä lämmin ja kuiva, mutta lokakuussa 25.10. oli jo pikkupakkasta ja viitisen senttiä lunta, joka kuitenkin suli pian pois. Marraskuun kahdella ensimmäisellä viikolla pakkasten myötä satoi lunta niin, että sitä oli enimmillään kuun puolivälissä lähes 20 cm. Tämäkin suli pois 19.11. Syyskuusta alkaen näin alle 80 kukkivaa lajia, joten laskua edellisvuodesta oli melkein kolmanneksen.

Paljastuneilta mailta löytyi 24.11. kukkivana aitokissanminttu, valkokeippi, harmio sekä tietysti kaunokainen, kenties kovapäisin talvikukkija meillä, vaikkei alkuperäinen kanta-asukas olekaan. Nupulla näkyivät olleen pihatähtimö, puolukka ja sianpuolukka, mutta ne taisivat kuitenkin kaikki taittua talveen.

Kasvikerho kutsuu mukaan!

Kiinnostavatko kasvit? Kasvikerho kokoontuu **Anna Vuoren** johdolla Linnoituksen Luonnonsuojelukeskuksessa talvikaudella – seuraava tapaaminen on **to 26.1. klo 18, aiheena heinät**. Lisätietoja on luonnonsuojelupiirin sivulla <http://www.sll.fi/etela-karjala/>. Sieltä löytyvät myös tulevat ajankohdat ja aiheet; niiden valinnassa huomioidaan myös kävijöiden toiveet. Kuvia katsellaan ja kasvinäytteitäkin, jos jollain sellaisia on ja niitä halutaan määrittää. Kasvikerhon kokoontumisista tiedotetaan piirin verkkosivujen ohella myös Facebookissa ja SLL:n tapahtumasivuilla.

Kohtuutta etsimässä eli miten pelastamme maapallon!

Pirjo Iivanainen, kohtuusliikkeen aktiivi

Ympäri maata ja maailmaa virinneessä kohtuusliikkeessä etsitään vaihtoehtoja nykyiselle kohtuuttomaan kulutukseen perustuvalla elämäntavalla ja taloudelle. Keinotekoinen ja ylenpalttinen kulutus edellyttää ihmiseltä pakkotahtista työntekoa, joka vie kyvyn nauttia luonnosta ja rikkaasta vuorovaikutuksesta, rennosti vapaa-ajasta ja yksinkertaisista iloista ja leikeistä. Kulttuurin harrastuskin on vaihtunut ylikansallisen viihdeteollisuuden tuotoksiin.

Talous on poliittista ja siihen on näin luotava arvot, niin ekologiset kuin eettisetkin. Myös ihmisen arkeen on etsittävä uudenlaiset elämäntavat. Itsekkyuden ja kuumeisen kilpailun sijaan olisi etsittävä yhteistyötä, aitoja sosiaalisia suhteita, kohtuullisuutta kulutuksessa, paikallisia ja vastavuoroisia tapoja järjestää elämää ja tuotantoa. Turhakkeiden tuotannon tilalle on luotava vihreitä työpaikkoja aloille, jotka aidosti edistävät hyvinvointia. Kohtuusliikkeen periaatteisiin liittyy olennaisena myös luonnon säästäminen, oli sitten kyse kasveista, eläimistä, metsistä, vesistä tai ilmasta. Kun ihmisellä on mahdollisuus ammentaa voimaa ja terveyttä luonnosta, ei sitä tarvitse etsiä epätoivoisesta kuluttamisesta tai keinotekoisista kvasituotteista.

Lappeenrannassa on järjestetty kohtuusaiheisia keskustelutilaisuuksia, seminaareja, kohtuusretriittiä, kirjoitettu juttuja lehtiin ja yritetty pitää asiaa esillä erinäisissä tilanteissa. Mahdollisuuksia kohtuuden edistämiseen on paljon, kun niitä vain etsitään ennakkoluulottomasti. Näin siirrytään saalistajan ajattelutavasta puutarhurin ajattelutapaan.

Aihe on polttavan ajankohtainen!

Linkkejä:

www.kohtuuskymenlaaksossa.net

www.kohtuusvaarassa.com

www.tasauskohtuuspaja.net

<http://www.sll.fi/mita-me-teemme/kohtuutalous>

Linnun lohtu

Eija-Hilkka Anttila

Yöllä oli satanut puun oksille ohuelti lunta. Olin herännyt jälleen kerran yhteen ja samaan ahdistavaan uneen, ja kun katsoin parvekkeen ikkunan lävitse, jopa kahvikuppi kädessäni tuntui sen jälkeisessä mielentilassa liian raskaalta kannatella. Silloin näin valkealla oksalla kaksi varista, koivussa vierä vieressä, höyhenet pörhöllään, aivan kuin maalaukseen aseteltuina.

Yllättäen tuosta näystä, kaupungissa melko tavallisesta, levisi mieleeni suuri levollisuus, kaikkien elävien olentojen perimmäisen yhteyden lohtu. Lintujen katseleminen suhteutti huoleni, näyn kauneus antoi mielihyvää ja jotakin sellaista tyyntymystä, jonka laadun me kaikki tunnemme mutta jota on niin kovin vaikea saada sanoiksi.

Katselin variksia, ja varikset katselivat kenties oravaa, joka kiipesi rappausta pitkin viereisen kuusikerroksisen talon katonrajaan ja palasi pian samaa tietä takaisin. Millaisena kaareutui kaikkeus kahden mustan sulkaturkkisen ja yhden pörröhäntäisen tajunnassa, siitä ei ole aavistustakaan. Jotenkin juuri tuo täysi tuntemattomuus rauhoitti mieltäni sekä. Sen kauempaa ei tarvitse tavoitella toisia todellisuuksia.

Siitä mistä ei voi puhua arkikielellä, on kirjoitettava runoutta. Hienolla kirjailijalla Gösta Ågrenilla on eräässä runossaan säkeet: ”*Vaikka / en ollut moneen minuuttiin / sanonut sanaakaan, hiljenin, ja silloin / kuulin linnut – ei / mitään sanomaa, tai iloa, vain / muutama pisara kirkasta laulua.*”

Joulukuun aamu oli jo pitkällä, mutta vielä hämärsi. Lintujen äänet olivat vähäisiä nyt, mutta eipä kuluisi montakaan huokausta kun jo kävisi lämmin henkäys talvisäessä ja kevät alkaisi soida. Huomasin erkkerini kohtalonköynnöksessä ensimmäisen pienen valkean nupun.

***Kehystin suden
pyssyni tähtäimeen***

* *

***Hyvä ei synny äkkiä
Ei äkkiä – se vihastuttaa***

***Minä hallitsen
ei susi, ei metsä***

Minä hallitsen – ei mies

***Tähtään
edessä susi –
takana ahdasmielinen
miesjoukko***

***Minä teen sen!
Takana seisovien
edessä!***

***Perheen takia
hallinnan takia
kehityksen takia
Liian vähän aikaa***

* *

**Anitta ja Timo
luonnonsuojelupiirin
luovalla hetkellä**

PUSAN PULINAT on Lappeenrannan seudun luonnonsuojeluyhdistyksen jäsenlehti. Nimensä se on saanut – saimaannorpasta.

Saimaannorppa (*Pusa hispida saimensis*, vanh. *Phoca hispida saimensis*) on norpan alalaji, jota tavataan vain Suomessa, Saimaan järvioltaassa. Se on relikti, joka jäi saarroksiin Saimaalle viimeisimmän jääkauden jälkeisen maankohoamisen seurauksena noin 8 000 vuotta sitten. Alalaji on tämän jälkeen sopeutunut elämään makean veden olosuhteissa, ja se on Suomen ainoa kotoperäinen nisäkäs.

- Lähde: Wikipedia

Kuvia paratiisista 2015;
Heikki Ranta tallensi näkymiä
Lappeenrannan
Niemisensaaressa
Luonnonperintösäätiön tiluksilla,
jonka niittyjä yhdistys on hoitanut
usean vuoden ajan.

